

Trganje vezi z nekdanjo državo Jugoslavijo

Proti koncu osemdesetih let sem delal v Smeltu na projektu jugoslovanskih pivovarn. Na Kosovu smo zaključevali zadnjo v nizu modernizacije pivovarn, ki se je začela v Pivovarni Union, nadaljevala v pivovarni v Apatinu in končala v Peči na Kosovu. Že takrat je bilo čutiti v Peči na gradbišču napetost med srbskimi in kosovskimi izvajalci. Kosovski gradbinci so izvajali sivi štrajk pred srbskimi dobavitelji opreme in jih tiho ignorirali, ko je bilo treba stopiti skupaj. V Peč smo potovali z avionom in na letališču v Beogradu je bil že odprt muzej jugoslovanskega letalstva. Tam je bil na častnem mestu prvi nadzvočni avion Orel, ki pa še ni mogel leteti z nadzvočno hitrostjo, ker nam Angleži niso hoteli prodati močnejših Rolls-Roycevih letalskih motorjev. Ker je Smelt izgubljal posle v državah nekdanje Jugoslavije in so projekti zastali, sem se leta 1990 zaposlil na Občini Jesenice, na mestu sekretarja za gospodarstvo in negospodarstvo ter podpredsednika Izvršnega sveta Občine Jesenice. Občina Jesenice je takrat obsegala sedanje občine: Kranjsko Goro, Jesenice in Žirovnico.

Na zgodnji poletni dan leta 1991 je priletel avion. Stal sem v vrtu v rebri nad cesto in zaslišal njegov predirljiv zvok. V nizkem letu, da bi se ga skoraj dotaknil, je letel iz smeri Kranja proti Karavankam. Najprej sem pomislil, da ima vojska spet manevre in je lepo videti naš avion, kako manevrira v ozki dolini. A ni bil manever, avion »Orao«, ponos letalstva JLA, je raketiral karavanški predor. Ta dogodek je bil zame pomenljiv začetek osamosvajanja Slovenije in razpadanja Jugoslavije, ki se je pozneje v krvi končal za marsikaterega Jugoslavana.

Agresija JLA je bila najzahtevnejša preizkušnja pri osamosvajanju Slovenije. Čas je bil takrat zelo zgoščen in poln dogajanj z zelo nepredvidljivim koncem. V službi na občini sem beležil dogodke in obveznosti dnevne rutine ter jih shranil za poznejše čase, ne da bi vedel, da mi bodo po tridesetih letih prišli prav.

V nadaljevanju povzemam zapise tega obdobja od marca do septembra leta 1991 po službenem rokovniku, v katerega sem vpisoval dnevne sestanke in

različne opombe. Med zapisi sem po osebni presoji izbral najbolj zanimive, ob čemer je treba pripomniti, da so bili namenjeni predvsem službenim zadevam, zato sem jim zaradi širšega razumevanja ponekod dodal svoj komentar. Kjer komentarja ni, govorijo zapisi sami zase in na tak način ilustrirajo čas, ki se je odvijal v več smereh.¹⁷ Šlo je za vojaški spopad in tudi za spremembo celotnega družbenega sistema. Ta je trgal vezi z nekdanjo Jugoslavijo in se postavljal na noge kot samostojna država.

Naloge občinske uprave in Izvršnega sveta občine Jesenice so bile zelo obsežne. Zaradi grožnje večjih spopadov je bilo treba poskrbeti za čim manj moteno življenje občanov, obenem pa se pripraviti tudi na večjo škodo ob morebitni širitvi agresije. Poskrbeti je bilo treba za sproščanje blagovnih rezerv, ki so bile namenjene osnovni oskrbi občanov v času izrednih razmer, zraven pa še za reorganizacijo komunale, družbenih dejavnosti in ostalih delov takratnega samoupravnega sistema. V tistih časih je bil ta močno prepleten z železarno. Za marsikatero športno objekte je skrbela železarna, stavba muzeja je bila v njeni lasti, bilo pa je tudi veliko drugih dejavnosti, kjer je železarna prispevala pomemben delež k delovanju občine. Naj omenim samo izhajanje časopisa *Železar* z veliko občinskimi novicami. Od uspešnosti železarne in njenih prispevkov je bil močno odvisen tudi proračun Občine Jesenice. Zato je bil prelom s starim sistemom tvegan, negotov ter poln iskanja poti in stranpoti pri izbiri različnih rešitev. Razmišljanje v tistem času kot tudi nekatere ideje pa so aktualne tudi po tridesetih letih. Znova se, le da v drugih okoliščinah pojavljajo stari problemi.

Uvod v dogajanja

12. september 1990

V Ljubljani smo imeli posvet z republiškim izvršnim svetom, kjer je podpredsednik dr. Jože Mencinger, (*drugi častni občan Občine Jesenice v samostojni Sloveniji*), nakazal priprave na zahtevno in negotovo gospodarsko ter siceršnje osamosvojitve Slovenije.

Zapis iz službenega rokovnika: Priprava zakona o privatizaciji, pripravljena je prva verzija, procedura teče. Prišlo bo do inflacije, stroški v Sloveniji bi morali biti manjši od inflacije, s tem bi povečali konkurenčnost v Jugoslaviji. Razprava: prave pripravljenosti za spremembe v podjetjih ni, nihče ne upa sprejeti odločitve o viških, zato bi morali pripraviti nek fond, iz katerega bi se napajali

¹⁷ Prepisi zapiskov so zaradi avtentičnosti enaki originalu.

tehnološki viški, omogočili bi pa ostalim, da plavajo. Mencinger: Racionalizacijo naj bi rešila privatizacija. Vprašanje: Ali bo prišlo do obdavčenja premoženja, kateregakoli? Odgovor: Davek na premoženje se pripravlja. Vprašanje: Zaradi nenormalnih stroškov dela ni interesa za

zaposlovanje v podjetjih, zato prihaja do odpuščanja delavcev. Ali je možno znižanje davkov in prispevkov (zdaj 46 odstotkov)? Mencinger: Da se delo obdavčuje, je razlog v tem, da so osebni dohodki najbolj razvidni, zato so se vsi usedli nanje. Beseda s tega posveta je nadalje tekla o reorganizaciji družbenih dejavnosti, nacionalnih programih, organiziranosti javnih služb in podobno. Zakon o zavodih, pripravljene rešitve brez zvezne zakonodaje. Možnost vključevanja zasebnega dela, zavarovalni princip, zakon o zdravstvu. Da je na vidiku razpad Jugoslavije, je dr. Jožetu Mencingerju postalo jasno oktobra 1990. V Ljubljani je takrat JLA zasedla prostore Teritorialne obrambe.

Dogajanja

20. marec 1991

Reorganizacija zdravstva: To je organizirano še po Zakonu o združenem delu. Zakonodaja bo uvedla organiziranost v okviru zavodov, kot so bolnišnice in osnovno zdravstvo, ti pa bodo združeni v centrih. Pet gorenjskih občin bo ustanoviteljic novih zavodov. Stroški delovanja se zaradi tega ne bi smeli povečati. Nad delovanjem zavodov bodo bedeli sveti zavodov v ustrezni sestavi. Izjema bo obratna ambulanta, ki je v lasti železarne in bo pridobila koncesijo za opravljanje dejavnosti. Realizacija programov in dejavnost bolnišnice ne smeta trpeti, zato je treba narediti reorganizacijo čim bolj smotno. Ker so bile v dejavnosti zdravstva velike izgube, naj bi se čim prej uvedla zasebna praksa, povečala participacija uporabnikov, uvedlo dodatno zdravstveno zavarovanje, zmanjšalo stroške protetike, ukinilo vse neurgentne prevoze in znižalo plače za 20 odstotkov. Seveda bi se krčile pravice zavarovancev ... *(V predlogih reorganizacije zdajšnje vlade so predlagani skoraj enaki ukrepi.)*

Zavodi prevzamejo delo prejšnjih kolektivnih poslovnih organov, TOZD-i se spremenijo v notranje organizacijske enote, za direktorje zavodov je pristojna

skupščina občine. Ti lahko ostanejo do konca mandata in se nato imenujejo po novi zakonodaji. Ustanovitelj zavoda je odgovoren, da se lastnina zavoda ohranja in vzdržuje. Šole postanejo samostojne enote, katerih ustanovitev je v pristojnosti občine, ki jih lahko smotrno poveže (VIZ – vzgojno-izobraževalni zavod).

Zimski turizem: Urediti Planico v večnamenski športni center (center je bil pozneje zgrajen z evropskimi sredstvi), ideja o smučišču na Vrtaški planini. Kriza v podjetju KO OP Mojstrana je kriza zaupanja v vodstvo. Ugotovljenih je 34 odstotkov trajnih viškov, nobenega od predlogov vodstva delavski svet ni sprejel. Podjetje ni odprto za nova znanja, izjava enega od zaposlenih je, da »Pod skalo ne moreš delati fakultete«. Vzroki za težave so v izpadu južnih trgov, nelikvidnosti, preveč demagogije in premalo akcije za reševanje podjetja.

Karavanška voda, razgovori v Ljubljani, po zaključeni investiciji se ustanovi družba za izkoriščanje vode. Polni se v BAG-IN-BOX embalažo, predvidena količina 60.000 kosov, embalaža bi bila vračljiva, z železarno se uredi ranžirna postaja, zaposli se 140 delavcev vključno pri izdelavi embalaže. Finančna konstrukcija še ni zaključena, čaka se na pogoje kupca. Investicija v višini 1 do 2 MIO DEM. *(Vse te visokoleteče obljube so padle v vodo.)*

25. marec 1991

Poročilo doma dr. Franceta Bergelja: Število oskrbnih dni ni realizirano, polovico doma je že bolnišnica namenila varstvu starostnikov, ki potrebujejo intenzivno nego. Rezultati so ugodni, zahvaljujoč 120% višji ceni oskrbovalnine in večjemu deležu upravičencev do subvencij. Velik delež sredstev gre za vzdrževanje doma. *(Isti nerešeni problemi se pojavljajo tudi sedaj ob izbruhu koronakrize).*

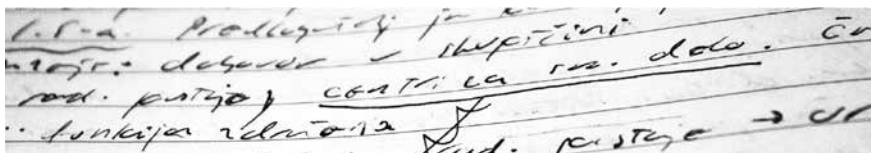
Napovedan obisk predsednika vlade (PV) Lojzeta Peterleta: Sprejem v konferenčni dvorani, obisk jeklarne 2, Obisk OŠ Poldeta Stražišarja, Kosilo ob 13.30 v Gozdu Martuljku za okoli 20 oseb. Izpostavljena je bila problematika ustanovitve muzeja: Najprej je Republika zadrževala da se uredi status, zdaj pa ne reagira. Gre za urejanje kulturne dediščine – že propada. *(Smo v vrstnem redu pri dr. Capudru, na vladi odgovornim za kulturo, v mesecu juniju).*

Ocena stanja PV: Brezposelnost bo največja konec leta 1991. Potrebno se je vključiti v javna dela, tudi pri urejanju brežin avtoceste, kjer bi lahko z izvajalcem ozelenjevali brežine. En del bi jih financirala občina, drugi del pa republika. Javna dela bi bila začasnega značaja, lahko pa bi se s tem odpirala

tudi delovna mesta v turizmu, obrti in dejavnostih, vezanih na Blagovno transportni center BTC. S podjetjem IN-IN in jeseniškim podjetniškim inkubatorjem INJES smo pripravili program spodbujanja podjetništva v občini. Program se je skrčil zaradi pomanjkanja sredstev, ki jih bomo skušali pridobiti iz republiškega proračuna v obliki sredstev za spodbujanje aktivne politike zaposlovanja.

Zavod za organizacijo poslovanja ZOP je po naročilu planiškega Komiteja (OK) pričel z izdelavo študije o preoblikovanju OK Planica in njegovi usmeritvi v podjetniško poslovno dejavnost. Na sestanku KS Planica je bil pristop ocenjen pozitivno.

Delovna mesta: Konec leta 1991 bo 2.960 iskalcev zaposlitve, kar je 2,3-krat več kot v letu 1990. Za zaposlovanje pripravnikov na Zavodu za zaposlovanje ne bo sredstev. Od potencialnih izvajalcev je potrebno čim prej pridobiti število zaposlitev na javnih delih. Zaposli se težje zaposljive, kjer zavod pokrije stroške delovne sile. Komunala Jesenice ima sledeče predloge: čiščenje Save, sanacija divjih odlagališč, urejanje brežin, urejanje Zoisovega parka ob domu na Pristavi ...

3. april 1991

Seja komisije za zaščito pred nalezljivimi boleznimi: 17 primerov zoonoze – črevesne bolezni na Jesenicah. Trebušni tifus v samskem domu, bolezni zaradi umazanih rok, pojavi salmonelle, potrebno je urediti prodajo jajc in nadzor. Financiranje preventivnih sredstev za kmetijstvo se zmanjšuje, kar je lahko problem. Prisotna mikrosporija pri mačkah. Zaradi prometa skozi karavanški predor je treba na platoju urediti sanitarije.

10. april 1991

Posvet v Kranju na temo gospodarstva »Družbena kriza ima dve plati problema: ekonomski in socialni«. Najprej je treba obdržati podjetja, ki še delujejo. Za ostale se pripravlja zakon o stečajih, ki bo skrajšal roke stečaja. Pri prestrukturiranju podjetij ima občina majhno vlogo, ker delujejo tržne zakonitosti, večjo ima pri stimuliranju podjetništva, urejanju prostora in

izboljšanju kakovosti življenja prebivalstva. Ker so prekinjeni ekonomski tokovi, pada likvidnost podjetij, delavcem se ne morejo izplačati plače. Dolgoročne pogodbe so prekinjene zaradi političnih problemov Slovenije. Zato naj se ti čim prej razrešijo. V tujini se menjajo kapital in managerji, pri nas delavci. Dva različna pogleda na delo. Nемеc pravi: »Nisem si našel dela.« Slovenec pa: »Niso mi dali dela.« Nekaterе občine izdajajo obveznice za sofinanciranje gospodarstva. Stečaja Elima ni mogoče začeti, ker ni ljudi za izdelavo začetne stečajne bilance. Stroške stečaja bo treba pokrivati z odprodajo premoženja. O tem je treba obvestiti Obrtno združenje, če je slučajno kdo interesent za nakup. Stečajni senat se nagiba k odprodaji nepremičnin, ker so z najemom lahko težave pri plačilu najemnine ali prekinitvi najemne pogodbe. Upnik (Vatrostalna) lahko založi sredstva za stečajni postopek in se mu to prišteje v stečajno maso. Program izdelave kabin za traktorje, ki se je izvedel poskusno, bi lahko bil rentabilen, vendar bi transport požrl 25 odstotkov vse vrednosti. Finančna komisija ugotavlja zelo slab priliv v občinski proračun, ista situacija je v republiškem proračunu. Izvirnih prihodkov občine bo za okoli 20 odstotkov manj. Kolegij predsednice IS je sprejel sklep o ažuriranju obrambnih načrtov.

ELIM - vzpostavitev trgov - kar. o
govori s študlarji: razgovor.
Prilgomi pshlov f.d., fuzg fu

24. april 1991

Razgovor z Ingom Pašem (ministrom za turizem) glede reševanja problematike Hotela Triglav v Mojstrani: Pobuda za vzpostavitev klimatskega zdravilišča je vredna pozornosti. Ciljna skupina prehodnih gostov, ki pridejo skozi karavanški predor in nadaljujejo pot naprej, ni smiselna. S kapaciteto 70 gostov je težko doseči rentabilnost. Ta meja je pri 160 posteljah (potrebna dozidava). V Mojstrani so dobre naravne danosti, ki se jih lahko ponudi gostom. Ni dobro, da je ves turizem skoncentriran v Kranjski Gori. Kot zdravilišče bi lahko tržili preventivni program, ne kurativni. Vzgoja gosta traja tudi do 10 let. Lahko bi pridobili goste z vzhodnih držav, ki si želijo počitnic na zahodu, pa so zanje predrage. Hotel je blizu Avstrije, kamor bi lahko gostje hodili na izlete in o tem doma pripovedovali (in se hvalili). Vrednost investicije je 2.490.000 DM. *(Ideje so bile neuporabne, saj sta razpadala država in sistem – zaradi vojne v Jugoslaviji*

so bili takrat v hotel nameščeni prvi begunci iz okolice Zagreba. Zagotovljena jim je bila vsa oskrba kot tudi vsakodnevni polni obroki hrane. Ker je primanjkovalo sredstev v občinskem proračunu, je bil zmanjšan le obrok za sladico po kosilu. Begunski val je kmalu pritisnil z vso močjo in odprl se je begunski center za okoli 400 ljudi v barakah za delavce ob karavanškem predoru. Veliko beguncev je bilo tudi pri sorodnikih na Jesenicah. Zaradi prostorske stiske in neustreznih bivalnih razmer se je pozneje center zaprl, begunci pa so bili premeščeni v manjše bivalne enote. Že prej pa se je izpraznil tudi hotel Triglav.)

25. april 1991

Začetek projekta reorganizacije komunalnih dejavnosti (ZOP – Zavod za organizacijo poslovanja Ljubljana). Rome (ZOP): Strah me ni ne vojne ne odpadkov, strah me je miru. Ne vemo, kdo bo naš tekmeč na ekonomskem področju, kako tekmovati, kako zmagovati?

Tudi javni sektor ima lahko donosna podjetja. Potrebno je graditi strategijo, ločiti javne komunalne dejavnosti od tržnih. Reorganizirati je treba podjetja Kres (ogrevanje), Vodovod (oskrba z vodo), Kovinar (odpadki, armaturne mreže, pokopališče in pogrebna dejavnost). Tržni del lahko išče nove priložnosti na področju storitev. Kres nima razčiščenih odnosov z Železarno glede dobave toplotne energije. (Pozneje smo reševali problem ogrevanja letnega bazena na Ukovi, ki je bilo priključeno na toplotni izmenjevalec v Železarni Jesenice.)

25. april 1991

Planica: Gornjesavska dolina ima velik razvojni potencial. V razvoj morajo biti vključeni krajani, saj bo njim turizem dajal kruh. Objekte je treba legalizirati, ker jih je veliko zgrajenih na črno. Neurejena so tudi lastniška razmerja. Podjetje Gorenjka je premalo vlagalo, ni ustrezne infrastrukture, pomanjkljivo je bilo vzdrževanje objektov. Manjkal je celovit in dolgoročen pristop.

7. maj 1991

Razgovor glede karavanške vode z investitorji: Kontakt s predstavnikom Slovenske gospodarske zbornice v Ameriki in z Združenimi arabskimi emirati. Podpisana bo pogodba o zastopanju. Je zelo resna opcija sodelovanja med ZDA in EU. Sledi »Letter of intent«, predhodno tudi »Visibility« študija, do srede poletja bo voda eksploatirana. Pripravi se lista proizvodov, primernih za ZDA. (Spet je šlo za prazne obljube oziroma gradove v oblakih.)

13. maj 1991

Studio marketing, turistična promocija Slovenije: Nekateri države imajo izjemno intenzivne aktivnosti. Promocije prek Turistične zveze Jugoslavije ni

več, čeprav je bila v preteklem letu predstavljena celostna podoba Jugoslavije na tem področju. Obstoječe agencije se slabo odzivajo, Slovenija se na novo odpira, je nepoznana, dodatna težava je še osamosvajanje. Treba jo je promovirati kot samostojno deželo.

14. maj 1991

Uradno je treba imenovati upravitelja obrambnega načrta. Pregledati je treba veljavne predpise in zadolžitve posameznikov.

15. maj 1991

Občinska turistična zveza: Napovedi za poletno sezono so slabe, tujcev ni, vrstijo se odpovedi. Poln je edino hotel Lek v Kranjski Gori.

Problematika hokeja: Pomembna je promocija, če se bo hokej oblikoval kot firma, je stvar njihove odločitve. Treba je določiti ustrezno organizacijsko obliko. Zgled je Bled, kjer je hokej profesionaliziran.

Problematika blagovnih rezerv: Potreben bo dokup, ki ga financira Republika.

Problematika Železarne Jesenice: Poraba jekla v Jugoslaviji upada, upada tudi prodaja, prisotno je nezaupanje tujine do poslovanja ŽJ. Varianta razpada jugoslovanskega trga ni obdelana. 30 odstotkov prodaje železarne gre v izvoz. Proizvodni program železarne se v teh okoliščinah popolnoma menja. Trenutno ta problem še ni tako velik, se pa pričakuje, da bo. Storitve v ŽJ se bodo izločile in bo ostala samo metalurgija. Seveda se bo ob tem zmanjšalo tudi število delavcev. Občina bi lahko za svoje dejavnosti pridobila del prostora, ki ga sedaj zaseda ŽJ.

17. junij 1991

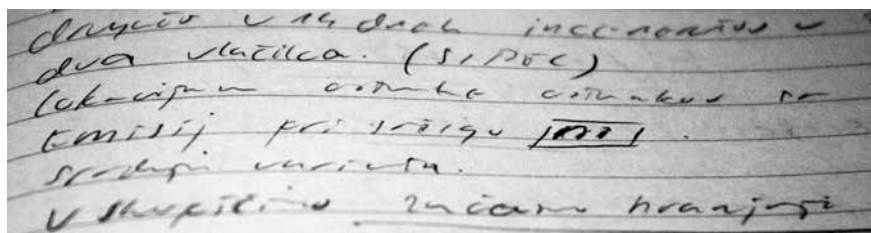
Ministrstvo za delo bi financiralo 90 delovnih mest za polnilnico Karavanška voda.

Tovor z nevarni odpadki v Železarni na Jesenicah – izredna razširjena seja Izvršnega sveta Občine Jesenice z ministrom Jazbinškom:

Problem je republiški. V Republiki Sloveniji je 80.000 sodov z nevarnimi odpadki, na Jesenicah pa 4.500. Zaradi vračanja lahko pride do političnega problema z Bosno in Hercegovino. Sodi so slabo naloženi, ker so se jih hoteli hitro znebiti in zato tudi puščajo. V njih je substanca, ki je tehnološko sicer obvladljiva. Železarna Jesenice je državno podjetje in nima glede odločitve, kaj z odpadki, nobene moči. Zanje je potrebno tehnično varovanje, ki ga lahko zagotovi le Železarna. Gre za samo pet odstotkov odpadkov take vrste, ostali so kratkoročen in dolgoročen problem, zato je v Sloveniji potrebna preusmeritev v ekološko ustrežnejše programe. Tukaj so nevarni toliko kot na izvoru, kjer

nastajajo, je pa to vprašanje koncentracije. Odpadki so tehnološki, ekološki in sociološki problem. Politične stranke ugotavljajo: Kdo je odgovoren, da so se pripeljali na Jesenice? Vikend za transport na Jesenice je bil izbran namenoma; v treh dneh naj se odstranijo, ni govora, da bi se sežigali. Če se to ne zgodi, naj pristojni odstopijo. *(Časi so se spremenili in odgovornost do odpadkov se veča. Jeseniška občina je zdaj dala ponudbo Ministrstvu za okolje, da se na Jesenicah zgradi sežigalnica.)*

Tovor se sanira z odstranitvijo 25 sodov, ki puščajo. Ugotovljena vsebina: formaldehid, klori in fenoli. Če bi bili pravilno skladiščeni, ne bi bilo toliko problemov.

31. junij 1991¹⁸

Blagovne rezerve: Treba jih je zavarovati, enote narodne zaščite meso naročajo direktno, ne naroča se prek podjetja Delikatesa. Prevzem prašičev v Javorniškem Rovtu, direktor bo uredil veterinarsko potrdilo. Da je prevzem verodostojen, sta prisotna dva člana. Preskrba z mesom poteka direktno iz mesarij. Sproščeno je 30 ton moke. Občane je treba obvestiti, kako pripraviti živila, če bo prišlo do pomanjkanja elektrike. *(Za sproščanje blagovnih rezerv je bil potreben sklep izvršnega sveta. Določiti je bilo treba tudi ceno, ki se običajno ni dvignila, zato je imelo velike probleme podjetje Delikatesa, ki s ceno ni pokrivalo stroškov. Pritiskala je tudi finančna komisija s korekcijo cen in količine. Sklep o zmanjšanju količine moke je sprejela Republika, soglasje pa dal izvršni svet. V letu 1990 naj bi se količina 92 ton moke zmanjšala za 20 odstotkov, zaradi pomanjkanja vreč za moko pa bi povečali zalogo pšenice. Pri pšenici pa nastopi problem bližine mlinov za moko. Podjetje Žito, ki je skladiščilo moko, je predlagalo nakup silosa, s katerim bi odpadli visoki stroški obnavljanja. Probleme je imela tudi kmetija Dolenc v Dvorski vasi, ki je morala imeti na zalogi 40 ton goveje živine. Podjetju Gorenjka je obnavljanje zalog štirikrat letno povzročalo visoke stroške, zato je predlagalo*

¹⁸ Predvidevam, da gre za ponedeljek, 1. julij 1991.

njihovo zmanjšanje in spremembo zalog iz testenin na grah in fižol. Z odprodajo so se pokrili zaostali in zmanjšali tekoči stroški blagovnih rezerv.)

Plan dežurstva za dva dni naprej, plače bodo danes na t. r.

2. julij 1991, seja IS

Pri naslavljanju rep. organov uporabljaj naziv Ministrstvo. Dežurstvo se začne ob 6.00 in traja do 19.00. Za vojne ujetnike je prostor v GEŽ-u, 43-krat po 2 postelji. Preveriti količine močnih antibiotikov, uvoz moke možen iz Avstrije.

Kolegij: Odpade vse investicijsko vzdrževanje, nakup samo najnujnejših stvari.

V firmah so problemi z likvidnostjo, vsako pogodbo naj podpiše plačnik.

Kmetom je kljub blokadi treba omogočiti dostop do polj na Blejski Dobravi.

Teritorialna obramba: Lokacija bolnišnice v hotelu Triglav ni najbolj primerna,

šola je bolj primerna. Potreben je nakup plinskih mask za zaščito pred bojnimi

strupi – cena 416 din po kosu (*maske so bile del obveznega nakupa pri kupljenem orožju in tako rekoč nepotrebne in neuporabne*). Sprosti se 2 tone testenin iz

blag. rezerv, Mlekarna Kranj je sprostila cene mleka. Moka je po stari ceni, tudi kruh, olje in sladkor. Mineralna voda in pralni praški po majski ceni.

8. julij 1991, seja IS

Sprejem informacij o vojni škodi se usklajuje z zavarovalnico ter deli na posredno in neposredno povzročeno škodo. Aktivnosti vodi in koordinira Sekretariat za obrambo. Organizira se zaledna oskrba za bolnišnico, če bo potrebno.

Zapis: Sestavina nacionalne zavesti je tudi lokalna samozavest, ta mora imeti ekonomske temelje; naj se Jeseničani preštejemo, česa smo sposobni in kaj znamo!

18. julij 1991, seja IS

Odpadki morajo z Jesenic. Minister Jazbinšek: Šli bodo v procesiranje v najbližjo sežigalnico. Možno je, da mobilna sežigalnica pride na Jesenice. To je visoko kontroliran sežig. Možno je kupiti tudi lasten sežigalnik (incinerator).

Rok za rešitev: petek!

26. julij 1991

Odpadki: Izdelava kontejnerjev za zaščito odpadkov pred iztekanjem v Železarni Jesenice. Prvi v treh do štirih dneh, v njih bi bili dva meseca odpadki varni. Pred tem je treba vnaprej zagotoviti ustrezno ceno.

20. avgust 1991

Odpadki: Ker bodo sodi dalj časa na Jesenicah, je treba 62 vagonov primerno skladiščiti. Incineratorji so v tujini, treba bo najti rešitev nekje v Sloveniji.

Odpadke je treba ustrezno sortirati. Potrebna bo tudi reciklaža, ne samo sežig. Za reciklažo topil obstoja varna tehnologija. Potrebno bo 1100 kontejnerjev, s strani ŽJ se pripravljaja ponudba za Ministrstvo. Po plačilu avansa se začne izdelava kontejnerjev. Za embalažo so potrebni atesti in verifikacija izdelka. Pri sortiranju gre za večstopenjsko homogenizacijo na osnovi vzorcev. Najvišja cena je za mešane odpadke.

2. september 1991

Odpadki: Vlada mora priznati, da problema odpadkov ni sposobna rešiti, saj nima predloga rešitve.

13. september 1991

Muzej: Sinteza gospodarstva, kulture in umetnosti. Knifc (ZVKD Kranj): Zaščititi objekte pred propadanjem. Polak (APP): Ureditveni načrt – povezava z mestom Jesenice. Sašo Čeh: Najprej je treba razčistiti lastninske odnose. Je ugoden trenutek za vključitev v družbeni plan. Prenos kompleksa na občino, zakonska podlaga, železarna je državno podjetje. Nov zavod bi začel z delom v začetku leta 1992. Formirati gradbeni odbor. Financiranje problema gobe. *(Zaradi puščanja strehe se je v nosilni leseni konstrukciji razbohotila lesna goba.)* Zapis iz 14. septembra 1990: Akcija za ustanovitev muzeja teče od leta 1985. Zapis iz 20. septembra 1990: Stališče železarne (ŽJ): Muzej do nadaljnjega zapremo, delavca bosta višek. Muzej izločimo iz železarne (fizično). Prešernova cesta je odprta do muzeja. Zbirka se ne bo obnavljala, ŽJ bo plačala usluge, kot se plačajo. Obiski v muzeju so še (skupine), vodiči v sklopu ŽIC-a. Stroške ogledov krije ŽJ, ostale šole same. Železarna dá zbirko v skrb muzeju brez odškodnine, niti najemnine. Najem poslovnih prostorov se uredi s pogodbo. ŽJ zagotovi ograjo, vhod iz pokojninskega se ukine. Ogrevanje Ruardove graščine je problem. Napeljava bi bila draga tudi v boljših časih ŽJ. ŽJ daje v najem celotno zgradbo, razen fotografa, v bodoče ga tudi ne bo. Kapela (cerkev) se daje tudi v najem (galerija, koncerti). Knjižnica bo popisana (se je že kradlo), arhiv ŽJ bo tudi dan v upravljanje pooblaščenim instituciji, gre za predvojni, mora ostati v muzeju, je muzealija. Kasarna: stropi se podirajo, bodoča namembnost: knjižnica, glasbena šola, muzej. Zidovi so še zdravi. Železarna Jesenice je 8. februarja 1992 ključne muzeja predala Občini Jesenice.

Železarna Jesenice predaja ključe muzeja Občini Jesenice, 8. februar 1992. Od leve proti desni: Mitja Bricelj, Slavica Osterman (zakrita), Boris Bregant, Rina Klinar, Vitomir Pretnar, Iva Faletič in Tone Konobelj. Hrani: Boris Bregant.

12. september 1991

Begunci: Družine iz Osijeka in Nove Gradiške. Nastanjeni so pri družinah, ki se jim dodeli enkratna pomoč. Ni pregleda nad begunci, ker jih nekatere družine ne prijavljajo. V primeru večjega števila se iščejo začasne nastanitve v samskih domovih in praznem hotelu Triglav v Mojstrani. Rdeči križ je zadolžen za enkratno pomoč v prehrani in obleki.

17. september 1991

Odpadki: Potekajo razgovori za odvoz na Finsko, kar je najbolj realna rešitev. Transportirajo se v dodatnih večjih sodih, ki imajo ustrezne evropske ateste. Sklep: Tako je tekel čas, ki ga ilustrirajo zgornje zabeležke iz tistega obdobja. Ni bilo lahko ne za občane ne za vodstvo občine. Kljub problemom je bil prisoten optimizem, saj se je gradila nova država, ki smo se je vsi veselili. Spreminjala se je država in spreminjala se je občina. Drobila se je na tri manjše občine in izgubljala vpliv na gospodarstvo, ki je v drugačni obliki in z novimi lastniki dobilo nov pospešek. Nekdo od članov občinskega izvršnega sveta je pripomnil, da smo izgubili veliko temo: gospodarstvo. Kljub temu dela ni zmanjkalo in s tem tudi novih izzivov, predvsem na področju komunale, kulture, športa, infrastrukture. Do zdaj smo jih uspešno obvladali in upam, da jih bomo tudi v prihodnje.